

Ingela Hemming, SEB:s företagarekonom

Tisdag den 12 juni 2007

Företagare tror på riskkapitalavdrag för tillväxt

SEB startade under sommaren 2006 en företagarpånel för att öka kunskapen om företagares villkor inom olika områden. Pånelen vänder sig till företrädare för mindre och medelstora företag. Den senaste pånelomgången, som genomfördes mellan 28 mars och 17 april 2007, behandlar bland annat tillväxtplaner och finansieringsfrågor. Totalt har ca 700 företagare deltagit i undersökningen.

Resultat i korthet:

- Företagen planerar för fortsatt expansion; drygt 60 procent uppger att de har planer på att växa under det kommande året.
- Tillväxten sker i första hand med egna medel; 75 procent svarar att de kommer att finansiera expansionen huvudsakligen med egna medel, medan 36 procent bedömer att de kommer att söka extern finansiering i form av banklån.
- Företagen vänder sig i första hand till banken för att lösa finansieringsbehovet; 58 procent av de tillfrågade har vänt sig till banken för att få finansiering. Den näst vanligaste finansieringspartnern är statliga ALMI, som hjälpt 21 procent av de nystartade företagen med finansiering (9 procent totalt).
- Övriga offentliga finansieringsformer utnyttjas endast i begränsad omfattning. Trots de stora resurser som finns inom EU utnyttjas dessa bara marginellt av företagen.
- Riskkapitalister är fortfarande en ovanlig källa till externt kapital; 2 procent av de tillfrågade uppger att de vänt sig till ett riskkapitalbolag och lika många har vänt sig till en affärsängel.
- Drygt 70 procent tror att det skulle bli fler investeringar i unga tillväxtbolag om regeringen inför ett riskkapitalavdrag.

Ingela Hemming SEB:s företagarekonom, kommenterar resultaten:

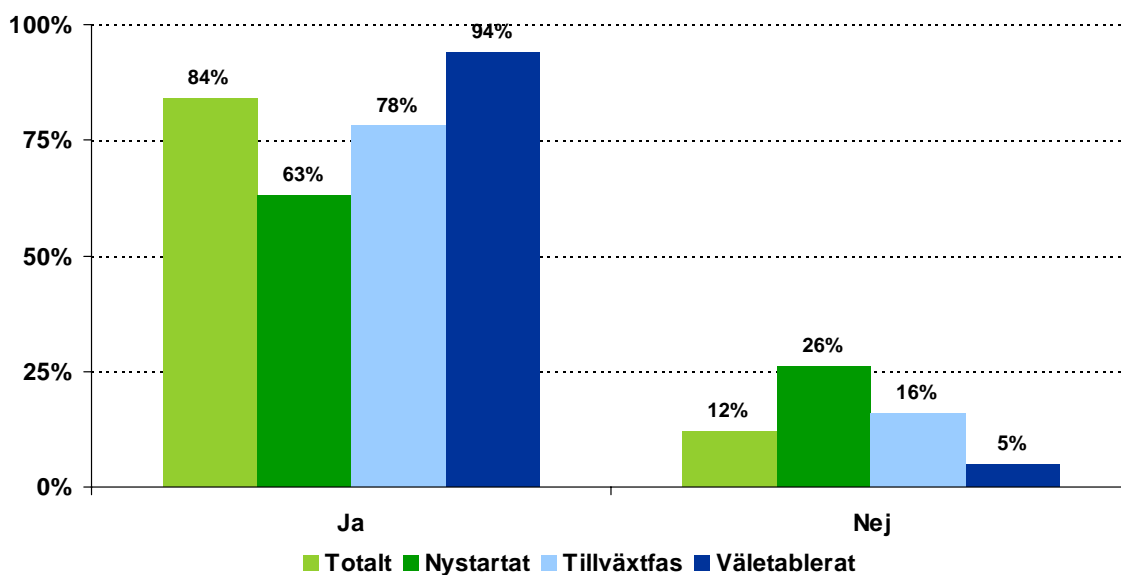
- Flera andra länder, exempelvis Storbritannien, har infört olika system med riskkapitalavdrag för privatpersoner som investerar i noterade bolag. Den nya regeringen har bland annat i regeringsförklaringen sagt att den har för avsikt att komma med förslag om lättnader i form av riskkapitalavdrag. SEB:s företagarpånel visar att företagarna själva tror att införandet av ett sådant avdrag skulle gynna investeringar i unga tillväxtbolag.

Nystartade företag har svårt att lösa sina finansieringsbehov

I den tredje panelomgången i SEB:s företagarpanel ställer vi ett antal frågor gällande företagets nuvarande finansieringssituation, tillväxtplaner och framtida finansieringsbehov.

När det gäller möjligheten att lösa den nuvarande finansieringssituationen är det tydligt att mindre företag har mer omfattande problem än de stora. Totalt sett uppger 84 procent av företagen att de kunnat lösa sina finansieringsbehov, men bland enmansföretagare är siffran bara 74 procent. Däremot uppger samtliga tillfrågade företag med fler än 50 anställda att de har kunnat lösa sitt finansieringsbehov. Samma skillnader framkommer när vi jämför nystartade företag med väletablerade. Medan endast 63 procent av de nystartade företagen lyckats lösa sitt finansieringsbehov, har 94 procent av de väletablerade företagen kunnat göra det. Bland företagen i tillväxtfas uppger 78 procent att de lyckats lösa sina finansieringsbehov.

Graf 1: Upplever du att ditt företag har kunnat lösa sitt finansieringsbehov? Uppdelat på företagsfas

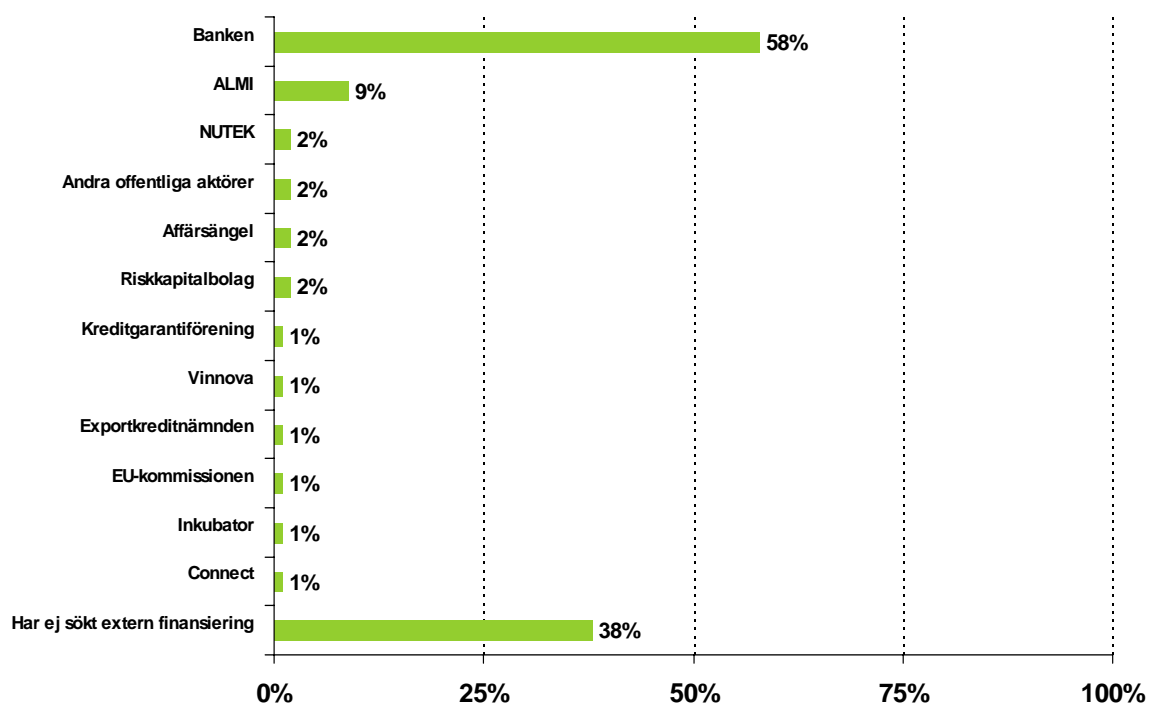

Företagen lånar från banken och ALMI

Den vanligaste källan till finansiering bland de tillfrågade företagen är banken; totalt sett har 58 procent av panelrespondenterna vänt sig till banken. På andra plats hamnar ALMI, dit totalt 9 procent av företagen vänt sig för att få finansiering. Det är vanligare att större företag fått bankfinansiering, ca 70 procent, jämfört med enmansföretagarna, 50 procent. Likaså är det vanligare att de väletablerade företagen fått bankfinansiering, 64 procent, jämfört med nystartade företag, 49 procent. När det gäller finansiering från ALMI är förhållandet det omvända: 9 procent av de små företagen uppger att de fått finansiering från ALMI jämfört med 7 procent bland de medelstora företagen. 21 procent av de nystartade företagen har fått finansiering via ALMI, jämfört med 4 procent av de väletablerade företagen.

Andelen företagare som har löst sina finansieringsproblem med hjälp av NUTEK, affärsänglar, riskkapitalbolag eller övriga offentliga aktörer varierar mellan 1 och 2 procent för respektive kategori. Bland nystartade företag är det något vanligare att få sin finansiering från affärsänglar, VINNOVA, CONNECT eller EU-kommissionen än bland väletablerade företag. Det är dock tydligt att alla dessa finansieringskällor hamnar relativt lågt för samtliga företag. Kreditgarantiföreningar håller nu på att startas upp eller har nyligen startats i flera delar av Sverige – de hamnar på 1 procent totalt sett.

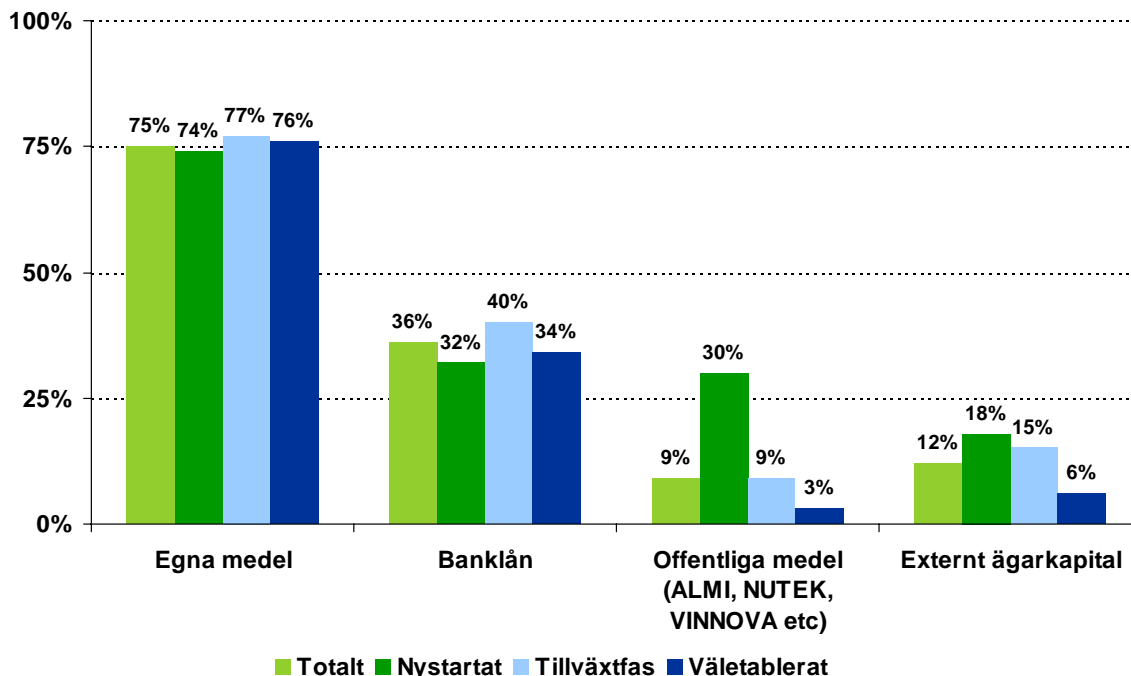
Graf 2: Till vilken/vilka av följande finansiärer har ditt företag vänt sig för att få finansiering eller annan hjälp kopplad till finansieringen?

Majoriteten planerar att växa

Totalt sett uppger 61 procent av företagen att de planerar att växa det närmaste året, 30 procent svarar att de inte planerar att växa och 9 procent vet inte. Det är 29 procent av företagen som bedömer att företaget kommer att behöva låna pengar det närmaste året, medan 75 procent av företagen som planerar att växa tänker finansiera tillväxten med egna medel.

Graf 3: Om du planerar att växa det närmaste året, hur planerar du att finansiera tillväxten? Uppdelat på företagsfas

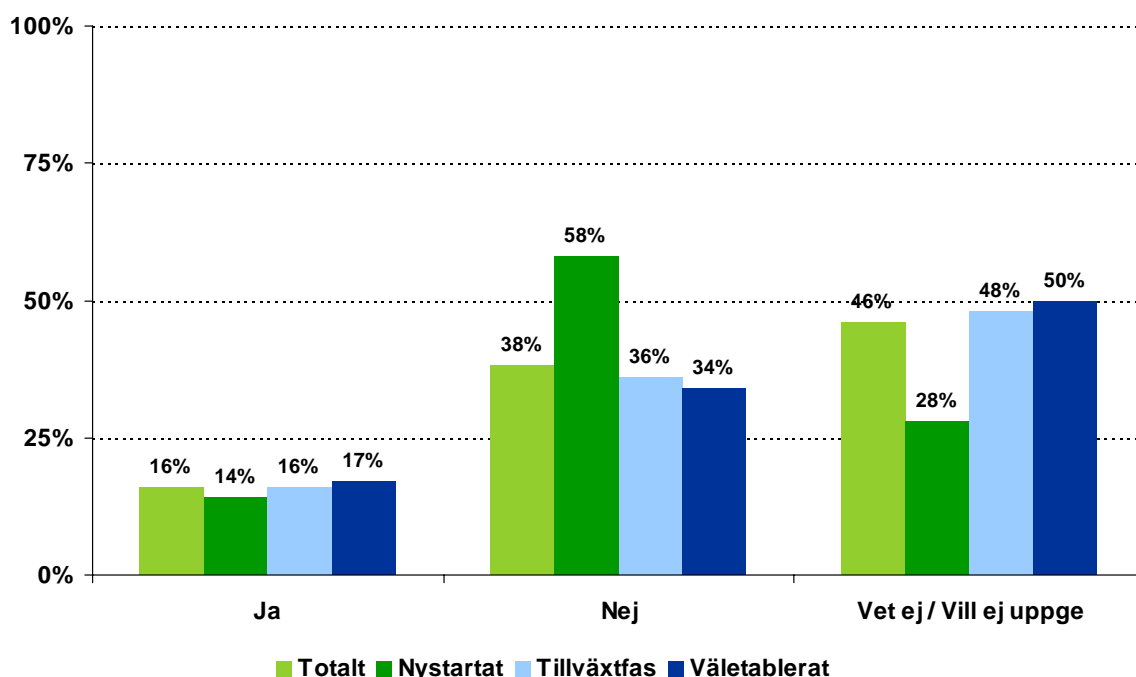
Andelen nystartade företag som planerar att växa är 73 procent, och 37 procent av de nystartade företagen bedömer att de behöver låna pengar det närmaste året, vilket är högre än gruppen totalt. De nystartade företagen avser finansiera tillväxten med offentliga medel och externt ägarkapital i större utsträckning än övriga företag.

Tillväxtplanerna är särskilt påtagliga bland företag med fler än tio anställda. Andelen företag med 10-49 anställda som planerar att växa är 70 procent och andelen företag med fler än 50 anställda (medelstora företag) som planerar för tillväxt är 80 procent. De sistnämnda planerar i större utsträckning än övriga företag att finansiera tillväxten med banklån; 47 procent mot 36 procent totalt. De medelstora företagen ämnar också finansiera tillväxten med externt riskkapital i större utsträckning än övriga; 17 procent mot 12 procent totalt.

Företagen vill se fler åtgärder från regeringen

Så många som 38 procent av paneldeltagarna anser att den nya regeringen inte gör tillräckligt vad gäller tillgång till offentlig finansiering för små och medelstora företag, medan 16 procent svarar att de anser att tillräckligt görs. Det är betydligt fler nystartade företag som uppger att regeringen inte gör tillräckligt, 58 procent. Likaså är enmansföretagare mer kritiska, 42 procent efterlyser fler åtgärder av den nya regeringen.

Graf 4: Anser du att den nya regeringen gör tillräckligt vad gäller tillgång till offentlig finansiering för små och medelstora företag? Uppdelat på företagsfas

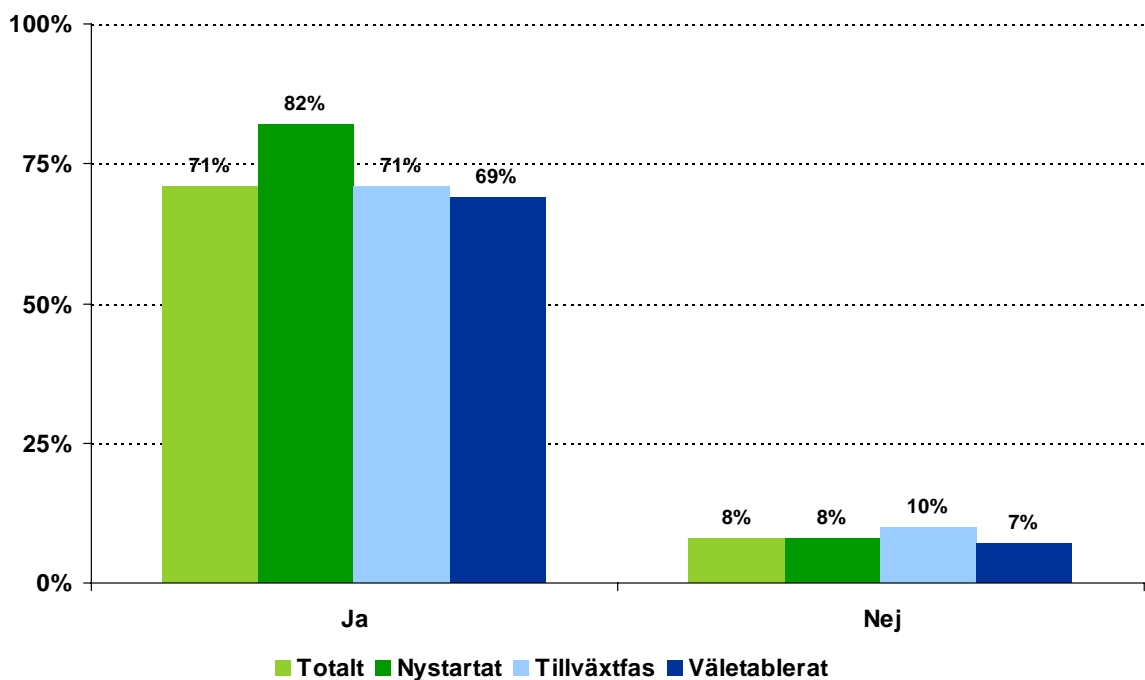
Siffrorna gällande finansieringskällor ovan bekräftar det som våra tidigare undersökningar pekat på: trots att det finns mycket pengar att hämta både gällande svenska offentliga medel och medel från EU, så utnyttjas dessa i låg utsträckning av svenska små- och medelstora företag. Enligt en tidigare frågeenkät vi genomförde i företagarpanelen var 37 procent av de deltagande företagen ovetande om möjligheten att söka offentlig finansiering från exempelvis NUTEK, VINNOVA eller EU.

Den borgerliga alliansen uttryckte i sitt valmanifest en ambition att effektivisera distributionen av EU:s medel, och resultaten från våra enkäter i företagarpanelen visar på ett stort behov av en sådan insats. Det finns nu ytterligare pengar från EU att hämta för småföretag, eftersom satsningar på småföretag har ökat i EU:s nya långtidsbudget som trätt ikraft i år. Det så kallade sjunde ramprogrammet som innehåller medel till forskning och utveckling har fått ökade anslag med 60 procent till 54,5 miljarder euro fram till 2013. Av dessa ska 15 procent gå till små- och medelstora företag. Från EU:s strukturfonder på 350 miljarder euro har Sverige tilldelats 1,7 miljarder. EU har även startat ett nytt program, kallat konkurrenskraft och innovation, som innehåller 3,6 miljarder euro. Att på olika sätt underlätta för svenska företag att få del av dessa medel borde vara en hög prioritet för regeringen.

Många företagare är positiva till riskkapitalavdrag

På frågan om företagarna tror att det skulle bli fler investeringar i unga tillväxtbolag om regeringen inför ett riskkapitalavdrag svarar 71 procent ja. Mest positiva är nystartade företag, där 82 procent svarar ja.

Graf 5: Tror du att det skulle bli fler investeringar i unga tillväxtbolag om regeringen inför ett riskkapitalavdrag? Uppdelat på företagsfas

Många av paneldeltagarna har även svarat på den öppna frågan "Vad anser du att regeringen i första hand bör satsa på för att förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag?" att någon form av skattereduktion för privatpersoner som investerar i tillväxtföretag bör införas.

I den skuggbudget som Alliansen lade fram i maj 2006 (Motion 2005/06:Fi12) står bland annat följande:

Allians för Sverige föreslår att ett riskkapitalavdrag införs för att ytterligare stimulera framväxten av privat investeringskapital. Förslaget ger privatpersoner möjligheten att skattefritt investera upp till ett visst belopp i eget eller närståendes företagande genom att kostnaden för köp av onoterade aktier i dessa företag får dras av mot förvärsinkomst. På grund av bristande underlag kan förslaget inte beräknas, men Alliansen bedömer att en ram på 100 miljoner kronor per år räcker till att utforma ett riskkapitalavdrag på upp till 100 000 kr. Utformningen av riskkapitalavdraget kommer att redovisas senare.

I Alliansens valmanifest skriver man att lättnader i form av riskkapitalavdrag ska införas, och i regeringsförklaringen från den 6 oktober 2006 uppger regeringen att de avser att återkomma med förslag om lättnader i form av riskkapitalavdrag. Hittills har inga konkreta förslag framkommit.

Olika varianter av riskkapitalavdrag har införts i andra länder. Inom EU finns olika varianter exempelvis i Storbritannien, Belgien, Grekland, Irland, Luxemburg, Portugal, Nederländerna, Frankrike och Italien.

I Storbritannien finns sedan 1994 ett system för riskkapitalavdrag som heter Enterprise Investment Scheme (EIS). EIS innebär lättnader för investerares direkta aktieäggande i kvalificerade företag med syfte att öka kapitaltillgången för små onoterade företag, för att därmed skapa en mer konkurrenskraftig småföretagssektor. Tanken är att skattelättnaderna ska öka tillgången till finansiering för företag som annars skulle haft svårigheter att få finansiering. Enligt en utvärdering¹ av bland annat detta system uppskattas att mellan 52 och 87 procent av finansieringen som tillhandahållits genom systemet inte annars skulle ha investerats i små onoterade företag. Enligt samma utvärdering har företagen som fått finansiering via systemet dessutom ofta fått stor nytta av den kunskap och rådgivning som de fått från investerare. En annan slutsats var att mycket tyder på att det blivit lättare för företag som fått finansiering via systemet att få tillgång till annan extern finansiering.

För ytterligare information kontakta:

Ingela Hemming
SEB:s företagarekonom
070-763 82 97
ingela.hemming@seb.se
www.seb.se/foretagarekonomen

SEB:s företagarekonom Ingela Hemming har i uppgift att vara språkrör i frågor som rör små- och medelstora företag. I rollen ingår att bevaka omvärlden utifrån små- och medelstora företags perspektiv för att kunna rapportera om viktiga händelser som berör företagets vardag. Utöver det ska SEB:s företagarekonom med kompetens och råd underlätta för företag att förbättra sin ekonomi och stärka sin konkurrenskraft.

---

¹ "Research into the Enterprise Investment Scheme and Venture Capital Trusts" prepared for Inland Revenue by Nic Boyns, Mark Cox and Rod Spires, of PACEC; and Professor Alan Hughes, of the Centre for Business Research, University of Cambridge, April 2003